

Programación Docente de TROMPETA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	TÉCNICAS DE CONTROL EMOCIONAL E CORPORAL									
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN				ITINERARIO	TROMPETA				
CARÁCTER	B) Obligatoria				TIPO DE CLASES	Colectiva				
DEPARTAMENTO	Vento Metal				XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Juan Carlos Díaz Álvarez				
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Miguel Ángel Lozano Saura
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE				2					Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Miguel Ángel Lozano Saura				miguel_angel_lozano@csmvigo.com				Lunes de 19:00 a 20:00 Martes de 19:30 a 20:30	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Coñecemento básico da estrutura e funcionamento do aparato locomotor e do sistema nervioso. Desenvolvemento de hábitos posturais correctos que minimicen o risco durante a interpretación. Técnicas de respiración, relaxación, autocontrol, optimización da enerxía muscular, concentración e memoria aplicadas ao estudo e á actuación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A través da práctica interpretativa do instrumento conséguese integrar e poñer en práctica aspectos musicais e teóricos presentes nos estudos de música superiores, colaborando ao desenvolvemento da capacidade analítica, do coñecemento do repertorio do propio instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T7, T11, T13, T15
XERAIS	X8, X21, X24, X25
ESPECÍFICAS	EI4, EI6, EI8, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Ser conscientes da maneira en que usamos o corpo	T6, T11, T13, X24, X25, EI8, EI10
Diminuír as tensións físicas e psíquicas sen perder a atención sensorial	T1, T2, X8, X21, EI4, EI8
Coñecer a anatomía e fisioloxía do aparato respiratorio	T2, T13, X21, X25, EI4, EI10
Coñecer a anatomía do sistema músculo esquelético como premisa para mellorar os movementos empregados para tocar o instrumento	T1, T2, X24, X25, EI4, EI10
Coñecer, practicar e afondar nas distintas técnicas xerais de respiración	T7, T15, X8, X24, EI4

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I. Anatomía do corpo humano	1.1. O aparato locomotor 1.2. O sistema nervioso	3
II. Anatomía do aparato respiratorio	2.1. As fosas nasais 2.2. A farinx e larinxe e traquea 2.3. Os bronquios 2.4. Os pulmóns 2.5. outros elementos: a pleura, osos, músculos intercostais...	3
III. A circulación e fisioloxía pulmonar	3.1. Mecanismo de ventilación pulmonar 3.2. Volumes e capacidades 3.3. Intercambio gaseoso (hematose)	3

IV. O diafragma	4.1. Funcións do diafragma para unha correcta respiración 4.2. Exercicios de fortalecemento abdominal	3
V. Ansiedade escénica	5.1. Exercicios para desenrolar a conciencia emocional e corporal na interpretación	4
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial: Realizarase nas primeiras sesións do curso de acordo co establecido nas instrucións do 31 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.			
Clases prácticas: Actividades encamiñadas á explicación dos exercicios técnicos e métodos a practicar nas diversas sesións	28		
Exposición: Exposición de cada un dos temas dos contidos sen desligar aspectos técnicos dos musicais	4		
Traballo persoal: Consulta bibliográfica e procura de información adicional ao traballo de aula		28	
Total de horas cuadrimestrais			60

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIONES	COMPETENCIAS AVALIADA
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
CONTINUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo persoal	Demostrar a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos e a súa aprendizaxe. Atención, comprensión e participación na aula.	50%	TODAS
Traballo académico	Demostrar o coñecemento da anatomía do corpo humano no aspectos relativos ao sistema locomotor, nervioso e respiratorio. Demostrar na interpretación a autonomía necesaria para o control do medo escénico.	50%	TODAS
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso suceda, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.			
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.			
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continua)			
ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame escrito	Demostrar o coñecemento da anatomía do corpo humano no aspectos relativos ao sistema locomotor, nervioso e respiratorio.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas cunha interpretación mínima de 30 minutos de duración. Mostrar nas obras do repertorio solista a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Demostrar na interpretación a autonomía necesaria para o control do medo escénico.	50%	TODAS
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.			
EXTRAORDINARIA			
FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame escrito	Demostrar o coñecemento da anatomía do corpo humano no aspectos relativos ao sistema locomotor, nervioso e respiratorio.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas cunha interpretación mínima de 30 minutos de duración. Mostrar nas obras do repertorio solista a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Demostrar na interpretación a autonomía necesaria para o control do medo escénico.	50%	TODAS
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.			

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

BOURGUE, D.: Technicolor, volúmenes I, II, III, IV, V e VI

FARKAS, Philip: El arte de tocar los metales

ROSSET, J., FÁBREGAS, S.: A tono. exercicios para mellorar o rendemento do músico. Barcelona: Editorial Paidotribo, 2005

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

BERNSTEIN, L.: El Maestro invita a un concierto. Madrid: Siruela, 2009

COPLAND, Aaron: Como estudiar a música. Madrid: fondo de cultura económica de España, 1994

BENNET, Roy: Una breve historia de música

HARRISON, Sidney: Como apreciar a música. Madrid: Edaf, 1984

Programación Docente de TROMPETA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		INSTRUMENTO PRINCIPAL (I – IV)								
ESPECIALIDADE	Producción e Xestión								ITINERARIO	TROMPETA
CARÁCTER	B) Obrigatoria								TIPO DE CLASES	INDIVIDUAL
DEPARTAMENTO	Vento Metal								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Juan Carlos Díaz Álvarez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	Miguel Ángel Lozano Saura
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	6	6	6	6					Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	Miguel Ángel Lozano Saura				miguel_angel_lozano@csmvigo.com				Lunes de 19:00 a 20:00 Martes 19:30 a 20:30	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que conduzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A través da práctica interpretativa do instrumento conséguense integrar e poñer en práctica aspectos musicais e teóricos presentes nos estudos de música superiores, colaborando ao desenvolvemento da capacidade analítica, do coñecemento do repertorio do propio instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	E11, E12, E14, E15, E16, E110

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Perfeccionar na súa totalidade as capacidades artística, musical e técnica da trompeta.	T3, T6, T13, X3, X6, E11, E14
Ser conscientes da importancia do traballo individual e adquirir as técnicas de estudo necesarias que permitan a autonomía no traballo e a valoración do mesmo.	T1, X8, X21, E12, E15
Abordar a interpretación do repertorio de trompeta aplicando os coñecementos musicais adquiridos: histórica, formal e esteticamente; interpretando un repertorio solista que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos, de dificultade adecuada a este nivel e en público.	T3, T15, X1, X11, X24, E11, E110
Preparar, controlar e dominar a execución solista en público como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a tarefa de concertista.	T3, T15, X11, X13, E14, E15
Valorar o dominio do corpo e da mente para utilizar con seguridade a técnica e concentrarse na audición e interpretación.	T1, T2, X8, X13, E16, E110
Aplicar ao repertorio solista os criterios interpretativos vixentes nos diferentes períodos da historia da música e a súa evolución estilística.	T6, T15, X1, X3, E12, E14
Habituar a escoitar música para formar a súa cultura musical e establecer un concepto estético que lles permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.	T2, T15, X8, X13, E15, E16
Elaborar criterios persoais e razoados sobre cuestións estéticas que lle permitan cumprir coa súa responsabilidade como intérprete.	T3, T17, X21, X24, E12, E16

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Dominio da técnica para trompeta	Dominio na execución técnica da trompeta en toda a súa extensión e en todo o referente á afinación, articulación, dinámica e dixitación, creando unha homoxeneidade tímbrica entre os diferentes rexistros. Estudo dos exercicios e estudos sinalados na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente.	TODAS (20 minutos)
2. Dominio das diferentes convencións interpretativas de tódalas épocas	Estudo de exercicios de trinos, triple e dobre picado, dobles sons, diferentes ornamentacións e aplicación práctica de efectos sonoros de vangarda (glissandi, frullato, voz e sons simultáneos, sordinas), así como dos exercicios e estudos sinalados na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente.	14 (30 minutos)
3. Exercicios para o dominio da capacidade musical do alumno en relación á trompeta	Estudo dos exercicios dos métodos sinalados na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente Adestramento progresivo da memoria.	14 (10 minutos)
4. Estudo do repertorio solista para trompeta	Estudo do repertorio solista para o dominio da capacidade musical do alumno en relación á trompeta. Estudo das obras sinaladas na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente.	TODAS (30 minutos)
5. Audición pública	Interpretación consciente a través da comprensión das estruturas musicais e aplicación dos coñecementos musicais e técnicos da trompeta na execución do repertorio solista. Conciencia das normas de comportamento a seguir nas audicións en calidade de intérprete.	2 (20 minutos)
6. Lectura a vista	Práctica da lectura a vista de obras ou fragmentos adecuados ó nivel.	2 (20 minutos)

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial: Realizarase nas primeiras sesións do curso de acordo co establecido nas instrucións do 8 de setembro de 2021, da Secretaría Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.			
Clases prácticas: Revisión nos aspectos técnicos, formais, históricos, estilísticos ou artísticos no traballo realizado polo alumno/a ao longo da semana. Esta revisión farase presencial, e no suposto de que por normativa covid, sexa non presencial, farase polos medios telemáticos que mellor se adapten ao alumnado en cada caso. Terase en conta o establecido nas instrucións do 8 de setembro de 2021, da Secretaría Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.	18		
Audicións: Presentación en público do repertorio do curso e presenza como oínte nas audicións do Departamento de Vento metal. Cada alumno/a deberá interpretar un programa dunha duración de 20 minutos (+/- 5 minutos). A audición coincidirá co final do cuadrimestre en calendario proposto pola Xefatura de estudos. No suposto de que por normativa covid, sexa non presencial, farase polos medios telemáticos que mellor se adapten ao alumnado en cada caso. Terase en conta o establecido nas instrucións do 8 de setembro de 2021, da Secretaría Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024	2		
Traballo individual: Pescuda de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demais recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda de novas tecnoloxías.		160	
Total de horas cuadrimestrais			180
OBSERVACIÓNS			
Este tipo de actividade con carácter de pre-relación, adaptarase en función da situación requerida polas autoridades en cada momento do curso.			

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continúa)			
CONTINUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			

Traballo persoal	Nivel de concreción de recursos traballados segundo as referencias básicas dispostas no apartado 8 da presente Guía docente. Mostrar nos exercicios técnicos, nos estudos dos métodos e nas obras do repertorio solista, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos e obras a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos e a súa aprendizaxe.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas das programadas, cunha interpretación mínima de 10 minutos de duración. Mostrar nas obras a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria obras do repertorio solista programados.	30%	TODAS
Exame	Mostrar nos estudos a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria estudos dos métodos programados. Mostrar no exame un mínimo de 6 estudos dos programados no curso e cuatrimestre. Mostrar fluidez e comprensión na lectura a primeira vista.	20%	TODAS

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso suceda, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame	Mostrar nos exercicios técnicos e nos estudos dos métodos programados no curso, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Mostrar no exame un mínimo de 6 estudos dos programados no curso e cuatrimestre. Mostrar fluidez e comprensión na lectura a primeira vista.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas das programadas, cunha interpretación mínima de 10 minutos de duración. Mostrar nas obras do repertorio solista a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria obras do repertorio solista ou estudos dos métodos programados.	50%	TODAS

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.

EXTRAORDINARIA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame	Mostrar nos exercicios técnicos e nos estudos dos métodos programados no curso, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Mostrar no exame un mínimo de 6 estudos dos programados no curso e cuatrimestre. Mostrar fluidez e comprensión na lectura a primeira vista.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas das programadas, cunha interpretación mínima de 10 minutos de duración. Mostrar nas obras do repertorio solista a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria obras do repertorio solista ou estudos dos métodos programados.	50%	TODAS

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto legislativo 1/2013, do 29 de	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.

8. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

TROMPETA I:

VIZZUTTI, A.: 1º volume

CLARKE H. Technical Studies

ARBAN, J.B. Método de Trompeta

BRANDT, V. Estudos característicos.

BRANDT, V.: Concerto nº 1 e Concert piece (nº2)

ARBAN, J.B.: Fantasías e Variacions (dúas fantasías)

NERUDA, J.B.G.: Concerto para trompeta en Mib

HUBEAU, J.: Sonata para trompeta y piano

KENANN: Sonate for trumpet and piano

STEVENS, H. Sonate for trumpet and piano

TROMPETA II:

VIZZUTTI, A.: 1º volume

CLARKE H. Technical Studies

BRANDT, V. Estudos característicos.

ARBAN, J.B. Método de Trompeta

HINDEMITH, P.: Sonata

ARBAN, J.B.: Fantasías e Variacións (Dúas fantasías)

NERUDA, J.B.G.: Concerto para trompeta en Mib

BOZZA, E.: Rustiques

BRANDT, V.: Concerto nº 1

BRANDT, V.: Concertpiece

CHARLIER, T.: Solo de concours

TOMASI, H.: Triptique

STEVENS, H. Sonate for trumpet and piano

KENANN: Sonate for trumpet and piano

TROMPETA III:

VIZZUTTI, A.: 1º volume

CLARKE H. Technical Studies

ARBAN, J.B. Método de Trompeta

CHARLIER, T.: Estudos característicos

BOHME, O. Estudios melódicos

PONCHIELLI, A.: Concerto

ALBINONI, T.: Concerto in BbM

PESKIN, W. Concerto C menor

BÖHME, O: Concerto

HUMMEL, J. N.: Concerto

TROMPETA IV:

VIZZUTTI, A.: 1º volume

CLARKE H. Technical Studies

ARBAN, J.B. Método de Trompeta

CHARLIER, T.: Estudos característicos

BÖHME, O. Estudios melódicos

MARTINU: Sonatina

BÖHME, O: Concerto

PLOG, A.: Sonata
HUMMEL, J. N.: Concerto
STEVENS, H.: Sonata
PESKIN, W. Concerto C menor

* **Observacións:** os estudos e obras aquí marcados poden ser cambiados por outros de nivel similar, previa solicitude do alumnado e co visto bo do titor

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

ROSEN, Charles: O estilo clásico: Haydn, mozart, Beethoven. Madrid: Alianza Música, 1986
COPLAND, Aaron: Como estudar a música. Madrid: fondo de cultura económica de España, 1994
BENNET, Roy: Una breve historia de música
DESCHAUSSEÉS, Monique: El intérprete y la música. Madrid: Rialp, 1998
ZARZO, V.: La trompa. Madrid: Alianza Música, 1986

Programación Docente de TROMPETA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		FORMACIÓN INSTRUMENTAL COMPLEMENTARIA								
ESPECIALIDADE	COMPOSICIÓN, PEDAGOXÍA e PRODUCCIÓN E XESTIÓN								ITINERARIO	COMPOSICIÓN, PEDAGOXÍA e PRODUCCIÓN E XESTIÓN
CARÁCTER	B) Obrigatoria específica								TIPO DE CLASES	Individual
DEPARTAMENTO	Vento Metal								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Juan Carlos Díaz Álvarez
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADORIA DA DISCIPLINA	David Fernández Rodríguez
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII		
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE	3	3	3	3					Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	David Fernández Rodríguez				davidfernandez@csmvigo.com				Martes de 13:30 a 14:30 Mércores de 13:30 a 14:30	

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Adquisición de destrezas básicas para a interpretación musical cun segundo instrumento. Práctica da técnica instrumental e aprendizaxe do repertorio principal de nivel axeitado. Preparación para a interpretación en público, como solista ou formando parte dun grupo.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A través da práctica interpretativa do instrumento conséguense integrar e poñer en práctica aspectos musicais e teóricos presentes nos estudos de música superiores, colaborando ao desenvolvemento da capacidade analítica, do coñecemento do repertorio do propio instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10

3. Obxectivos

DESCRICIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Perfeccionar na súa totalidade as capacidades artística, musical e técnica da trompeta.	T3, T6, T13, X3, X6, EI1, EI4
Ser conscientes da importancia do traballo individual e adquirir as técnicas de estudo necesarias que permitan a autonomía no traballo e a valoración do mesmo.	T1, X8, X21, EI2, EI5
Abordar a interpretación do repertorio de trompeta aplicando os coñecementos musicais adquiridos: histórica, formal e esteticamente; interpretando un repertorio solista que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos, de dificultade adecuada a este nivel e en público.	T3, T15, X1, X11, X24, EI1, EI10
Preparar, controlar e dominar a execución solista en público como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a tarefa de concertista.	T3, T15, X11, X13, EI4, EI5
Valorar o dominio do corpo e da mente para utilizar con seguridade a técnica e concentrarse na audición e interpretación.	T1, T2, X8, X13, EI6, EI10
Aplicar ao repertorio solista os criterios interpretativos vixentes nos diferentes períodos da historia da música e a súa evolución estilística.	T6, T15, X1, X3, EI2, EI4
Habituar a escoitar música para formar a súa cultura musical e establecer un concepto estético que lles permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.	T2, T15, X8, X13, EI5, EI6

Elaborar criterios persoais e razoados sobre cuestións estéticas que lle permitan cumprir coa súa responsabilidade como intérprete.

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Dominio da técnica para trompeta	Dominio na execución técnica da trompeta en toda a súa extensión e en todo o referente á afinación, articulación, dinámica e dixitación, creando unha homoxeneidade tímbrica entre os diferentes rexistros. Estudo dos exercicios e estudos sinalados na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente.	TODAS (20 minutos)
2. Dominio das diferentes convencións interpretativas de tódalas épocas	Estudo de exercicios de trinos, triple e dobre picado, dobles sons, diferentes ornamentacións e aplicación práctica de efectos sonoros de vangarda (glissandi, frullato, voz e sons simultáneos, sordinas), así como dos exercicios e estudos sinalados na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente.	14 (30 minutos)
3. Exercicios para o dominio da capacidade musical do alumno en relación á trompeta	Estudo dos exercicios dos métodos sinalados na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente Adestramento progresivo da memoria.	14 (10 minutos)
4. Estudo do repertorio solista para trompeta	Estudo do repertorio solista para o dominio da capacidade musical do alumno en relación á trompeta. Estudo das obras sinaladas na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente.	TODAS (30 minutos)
5. Audición pública	Interpretación consciente a través da comprensión das estruturas musicais e aplicación dos coñecementos musicais e técnicos da trompeta na execución do repertorio solista. Conciencia das normas de comportamento a seguir nas audicións en calidade de intérprete.	2 (20 minutos)
6. Lectura a vista	Práctica da lectura a vista de obras ou fragmentos adecuados ó nivel.	2 (20 minutos)

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial: Realizarase nas primeiras sesións do curso de acordo co establecido nas instrucións do 8 de setembro de 2021, da Secretaría Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.			
Clases prácticas: Revisión nos aspectos técnicos, formais, históricos, estilísticos ou artísticos no traballo realizado polo alumno/a ao longo da semana. Esta revisión farase presencial, e no suposto de que por normativa covid, sexa non presencial, farase polos medios telemáticos que mellor se adapten ao alumnado en cada caso. Terase en conta o establecido nas instrucións do 8 de setembro de 2021, da Secretaría Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.	18		
Audicións: Presentación en público do repertorio do curso e presenza como oínte nas audicións do Departamento de Vento metal. Cada alumno/a deberá interpretar un programa dunha duración de 20 minutos (+/- 5 minutos). A audición coincidirá co final do cuadrimestre en calendario proposto pola Xefatura de estudos. No suposto de que por normativa covid, sexa non presencial, farase polos medios telemáticos que mellor se adapten ao alumnado en cada caso. Terase en conta o establecido nas instrucións do 8 de setembro de 2021, da Secretaría Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024	2		
Traballo individual: Peseada de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demais recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda de novas tecnoloxías.		160	
Total de horas cuadrimestrais			180

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
CONTINUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo persoal	Nivel de concreción de recursos traballados segundo as referencias básicas dispostas no apartado 8 da presente Guía docente. Mostrar nos exercicios técnicos, nos estudos	50%	TODAS

	dos métodos e nas obras do repertorio solista, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos e obras a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos e a súa aprendizaxe.		
Audición	Interpretar publicamente obras solistas das programadas, cunha interpretación mínima de 10 minutos de duración. Mostrar nas obras a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria obras do repertorio solista programados.	30%	TODAS
Exame	Mostrar nos estudos a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria estudos dos métodos programados. Mostrar no exame un mínimo de 6 estudos dos programados no curso e cuadrimestre. Mostrar fluidez e comprensión na lectura a primeira vista.	20%	TODAS

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso suceda, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame	Mostrar nos exercicios técnicos e nos estudos dos métodos programados no curso, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Mostrar no exame un mínimo de 6 estudos dos programados no curso e cuadrimestre. Mostrar fluidez e comprensión na lectura a primeira vista.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas das programadas, cunha interpretación mínima de 10 minutos de duración. Mostrar nas obras do repertorio solista a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria obras do repertorio solista ou estudos dos métodos programados.	50%	TODAS

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.

EXTRAORDINARIA

EXTRAORDINARIA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame	Mostrar nos exercicios técnicos e nos estudos dos métodos programados no curso, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Mostrar no exame un mínimo de 6 estudos dos programados no curso e cuadrimestre. Mostrar fluidez e comprensión na lectura a primeira vista.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas das programadas, cunha interpretación mínima de 10 minutos de duración. Mostrar nas obras do repertorio solista a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria obras do repertorio solista ou estudos dos métodos programados.	50%	TODAS

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.

8. Bibliografía, materiais e documentos

TROMPETA I:

VIZZUTTI, A.: 1º volume
CLARKE H. Technical Studies
ARBAN, J.B. Método de Trompeta
BRANDT, V. Estudos característicos.
BRANDT, V.: Concerto nº 1 e Concert piece (nº2)
ARBAN, J.B.: Fantasías e Variacions (dúas fantasías)
NERUDA, J.B.G.: Concerto para trompeta en Mib
HUBEAU, J.: Sonata para trompeta y piano
KENANN: Sonate for trumpet and piano
STEVENS, H. Sonate for trumpet and piano

TROMPETA II:

VIZZUTTI, A.: 1º volume
CLARKE H. Technical Studies
BRANDT, V. Estudos característicos.
ARBAN, J.B. Método de Trompeta
HINDEMITH, P.: Sonata
ARBAN, J.B.: Fantasías e Variacións (Dúas fantasías)
NERUDA, J.B.G.: Concerto para trompeta en Mib
BOZZA, E.: Rustiques
BRANDT, V.: Concerto nº 1
BRANDT, V.: Concertpiece
CHARLIER, T.: Solo de concours
TOMASI, H.: Triptique
STEVENS, H. Sonate for trumpet and piano
KENANN: Sonate for trumpet and piano

TROMPETA III:

VIZZUTTI, A.: 1º volume
CLARKE H. Technical Studies
ARBAN, J.B. Método de Trompeta
CHARLIER, T.: Estudos característicos
BOHME, O. Estudios melódicos
PONCHIELLI, A.: Concerto
ALBINONI, T.: Concerto in BbM
PESKIN, W. Concerto C menor
BÖHME, O: Concerto
HUMMEL, J. N.: Concerto

TROMPETA IV:

VIZZUTTI, A.: 1º volume
CLARKE H. Technical Studies
ARBAN, J.B. Método de Trompeta
CHARLIER, T.: Estudos característicos
BÖHME, O. Estudios melódicos
MARTINU: Sonatina
BÖHME, O: Concerto
PLOG, A.: Sonata

HUMMEL, J. N.: Concerto
STEVENS, H.: Sonata
PESKIN, W. Concerto C menor

* **Observacións:** os estudos e obras aquí marcados poden ser cambiados por outros de nivel similar, previa solicitude do alumnado e co visto bo do titor

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

ROSEN, Charles: O estilo clásico: Haydn, mozart, Beethoven. Madrid: Alianza Música, 1986
COPLAND, Aaron: Como estudar a música. Madrid: fondo de cultura económica de España, 1994
BENNET, Roy: Una breve historia de música
DESCHAUSSÉES, Monique: El intérprete y la música. Madrid: Rialp, 1998
ZARZO, V.: La trompa. Madrid: Alianza Música, 1986

Programación Docente de TROMPETA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		HISTORIA DOS INSTRUMENTOS								
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN						ITINERARIO	TROMPETA		
CARÁCTER	B) Obrigatoria						TIPO DE CLASES	Colectiva		
DEPARTAMENTO	Vento Metal						XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Juan Carlos Díaz Álvarez		
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	David Fernández Rodríguez
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE						3			Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	David Fernández Rodríguez				davidfernandez@csmvigo.com				Martes de 13:30 a 14:30 Mércores de 13:30 a 14:30	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo da evolución histórica do instrumento propio e os afíns a este. Coñecemento das características construtivas, funcionamento acústico e posibilidades técnicas e expresivas con relación ao repertorio.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A través da práctica interpretativa do instrumento conséguense integrar e poñer en práctica aspectos musicais e teóricos presentes nos estudos de música superiores, colaborando ao desenvolvemento da capacidade analítica, do coñecemento do repertorio do propio instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T6, T7, T8, T10, T13
XERAIS	X9, X10, X12, X14, X15, X20, X25
ESPECÍFICAS	EI2, EI4, EI6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Coñecer a orixe e evolución dos instrumentos de vento metal	T1, T2, T4, T6, T10, X9, X10, X14, X20, EI2, EI4, EI6
Estudar a progresión técnica e estilística das distintas épocas	T1, T2, T3, T4, X9, X10, X14, EI2, EI4, EI6
Coñecer todas as familias instrumentais do vento metal e as súas características	T1, T2, T8, T13, X9, X10, X12, X20, X25, EI2, EI4, EI6
Estudar e coñecer o repertorio máis representativo	T1, T2, T6, T7, X10, X12, X15, EI2, EI4, EI6
Coñecer a orixe e evolución dos instrumentos de vento metal	T1, T2, T4, T6, T10, X9, X10, X14, X20, EI2, EI4, EI6

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I. Coñecemento da orixe e evolución dos instrumentos de metal	Estudo da orixe, evolución, características sonoras dos instrumentos de vento metal	4
II. Coñecemento das características	Características construtivas, válvulas, varas e pistóns	3

construtivas		
III. Coñecemento das distintas innovacións aplicadas ao instrumento	Avances aplicados á industria dos instrumentos de vento metal	3
IV. Coñecemento dos distintos fabricantes ao longo da historia	Estudo dos datos históricos	3
V. Coñecemento das características acústicas do instrumento	Estudo do fenómeno acústico nos instrumentos de vento metal	3
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial: Realizarase nas primeiras sesións do curso de acordo co establecido nas instrucións do 31 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.			
Clases prácticas: Actividade encamiñadas a explicación e comprensión dos diferentes temas da materia. Traballo con fontes bibliográficas e fontes de información na web.	16		
Exame: Presentación dun traballo académico proposto polo profesor dentro da temática da materia, na que o alumno/a mostrará unha introdución, unha argumentación teórica da temática con ilustracións gráficas e fotográficas, bibliografía empregada e contribucións persoais.	1		
Traballo persoal: O traballo persoal será o tempo empregado polo alumno/a para a preparación da materia que se verá reflexado na calidade do traballo académico e nas contribucións nas clases prácticas		73	
Total de horas cuadrimestrais			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continúa)			
CONTINUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Clases	Atención, comprensión e participación na aula. Realizar tarefas sobre a familia instrumental e a súa evolución ao longo da historia e de diferentes estilos musicais, así como as distintas formas construtivas do instrumento e innovacións acontecidas.	50%	TODAS
Traballo académico	Demostrar os coñecementos relativos á orixe e desenvolvemento común dos diferentes instrumentos de vento metal, das diferentes familias instrumentais, instrumentos afíns, as súas características e da progresión técnica e estilística das distintas épocas. Mostrar o coñecemento das características referidas ás diferentes escolas de vento metal dende o barroco ata os nosos días. Presentación dun traballo académico proposto polo profesor dentro da temática da materia, na que o alumno/a mostrará unha introdución, unha argumentación teórica da temática con ilustracións gráficas e fotográficas, bibliografía empregada e contribucións persoais.	50%	TODAS
<p>*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continúa. Cando iso suceda, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.</p> <p>No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.</p>			
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)			
ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
	Ver avaliación extraordinaria		
EXTRAORDINARIA			
EXTRAORDINARIA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame	Demostrar os coñecementos relativos á orixe e desenvolvemento común dos diferentes instrumentos de vento metal, das diferentes familias instrumentais, instrumentos afíns, as súas características e da progresión técnica e estilística das distintas épocas. Mostrar o coñecemento das características referidas ás diferentes escolas de vento	100%	TODAS

	metal dende o barroco ata os nosos días.		
--	--	--	--

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

Bate, Philip. 1966. The trumpet and the trombone. An outline of their history, development and construction. New York: Norton & Company.

Koehler, Elisa. 2015. A dictionary for the modern trumpet player. Lanham, Maryland: Rowman & Littlefield.

Millán Esteban, Ángel y Casanova López, Óscar. 2016. «Funciones y aportaciones técnicas, simbólicas asociativas y representativas asignadas por Richard Wagner a las trompetas en la tetralogía El anillo del nibelungo». Nassarre nº 32: 123-147.

Neef, Christian. 2019. Der trompeter von Sankt Petersburg. Glanz und untergang der Deutschen an der Newa. München: Siedler verlag.

Tarr, Edward. 2003. East meets west: the Russian trumpet tradition from the time of Peter the Great to the October Revolution, with a lexicon of trumpeters active in Russia from the seventeenth century to the twentieth. New York: Pendragon Press.

Tarr, Edward. 1999. «Ferdinand Weinschenk (1831-1910), pivotal figure in German trumpet History». Historic brass society journal: 10-36.

Tarr, Edward. 1993. «The romantic trumpet. Part one». Historic brass society journal: 213-261.

Tarr, Edward. 1994. «The romantic trumpet. Part two». Historic brass society journal: 110-215.

Tarr, Edward. 1988. The trumpet. London: B.T. Batsford Ltd.

Tarr, Edward. 2007. «Theodore Hoch, the "Much Beloved Solo Cornetist of Bilsse's Capelle"». Historic brass society journal: 71-102.

Wallace, John, y Alexander MacGrattan. 2011. The trumpet. Padstow, Cornwall: Yale University Press.

Programación Docente de TROMPETA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA	INSTRUMENTO (I - VIII)								ITINERARIO	TROMPETA
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN								TIPO DE CLASES	Individual
CARÁCTER	B) Obrigatoria								XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Juan Carlos Díaz Álvarez
DEPARTAMENTO	Vento Metal								COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	David Fernández Rodríguez Miguel Ángel Lozano Saura
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		Horas de clase semanais	1,5
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Idiomas	
ETCS/ CUADRIMESTRE	9	9	9	9	10	10	10	12		
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	David Fernández Rodríguez				davidfernandez@csmvigo.com				Martes 13:30 a 14:30 Mércores de 13:30 a 14:30	
	Miguel Ángel Lozano Saura				miguel_angel_lozano@csmvigo.com				Luns de 19:00 a 20:00 Martes de 19:30 a 20:30	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Desenvolvemento e perfeccionamento das capacidades artísticas, expresivas e técnicas do instrumento, así como dos hábitos de estudo. Coñecemento dos diferentes criterios interpretativos que condúzan a interpretación do repertorio máis representativo con valoración crítica, estilo propio e madurez creativa, así como a súa aplicación práctica na interpretación en público.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuatrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuatrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A través da práctica interpretativa do instrumento conséguese integrar e poñer en práctica aspectos musicais e teóricos presentes nos estudos de música superiores, colaborando ao desenvolvemento da capacidade analítica, do coñecemento do repertorio do propio instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T6, T13, T15, T17
XERAIS	X1, X3, X6, X8, X11, X13, X21, X24
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI4, EI5, EI6, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
Perfeccionar na súa totalidade as capacidades artística, musical e técnica da trompeta.	T3, T6, T13, X3, X6, EI1, EI4
Ser conscientes da importancia do traballo individual e adquirir as técnicas de estudo necesarias que permitan a autonomía no traballo e a valoración do mesmo.	T1, X8, X21, EI2, EI5
Abordar a interpretación do repertorio de trompeta aplicando os coñecementos musicais adquiridos: histórica, formal e esteticamente; interpretando un repertorio solista que inclúa obras representativas das diversas épocas e estilos, de dificultade adecuada a este nivel e en público.	T3, T15, X1, X11, X24, EI1, EI10
Preparar, controlar e dominar a execución solista en público como un proceso de aprendizaxe imprescindible para a tarefa de concertista.	T3, T15, X11, X13, EI4, EI5
Valorar o dominio do corpo e da mente para utilizar con seguridade a técnica e concentrarse na audición e interpretación.	T1, T2, X8, X13, EI6, EI10
Aplicar ao repertorio solista os criterios interpretativos vixentes nos diferentes períodos da historia da música e a súa evolución estilística.	T6, T15, X1, X3, EI2, EI4
Habituar a escoitar música para formar a súa cultura musical e establecer un concepto estético que lles permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.	T2, T15, X8, X13, EI5, EI6
Elaborar criterios persoais e razoados sobre cuestións estéticas que lle permitan cumprir coa súa responsabilidade como intérprete.	T3, T17, X21, X24,

EI2, EI6

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Dominio da técnica para trompeta	Dominio na execución técnica da trompeta en toda a súa extensión e en todo o referente a afinación, articulación, dinámica e dixitación, creando unha homoxeneidade tímbrica entre os diferentes rexistros. Estudo dos exercicios e estudos sinalados na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente.	TODAS (20 minutos)
2. Dominio das diferentes convencións interpretativas de tódalas épocas	Estudo de exercicios de trinos, triple e dobre picado, dobles sons, diferentes ornamentacións e aplicación práctica de efectos sonoros de vangarda (glissandi, frullato, voz e sons simultáneos, sordinas), así como dos exercicios e estudos sinalados na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente.	14 (30 minutos)
3. Exercicios para o dominio da capacidade musical do alumno en relación á trompeta	Estudo dos exercicios dos métodos sinalados na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente. Adestramento progresivo da memoria.	14 (10 minutos)
4. Estudo do repertorio solista para trompeta	Estudo do repertorio solista para o dominio da capacidade musical do alumno en relación a trompa. Estudo das obras sinaladas na bibliografía, materiais e documentos da presente guía docente.	TODAS (30 minutos)
5. Audición pública	Interpretación consciente a través da comprensión das estruturas musicais e aplicación dos coñecementos musicais e técnicos da trompeta na execución do repertorio solista. Conciencia das normas de comportamento a seguir nas audicións en calidade de intérprete.	2 (20 minutos)
6. Lectura a vista	Práctica da lectura a vista de obras ou fragmentos adecuados ó nivel.	2 (20 minutos)
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN

Avaliación inicial: Realizarase nas primeiras sesións do curso de acordo co establecido nas instrucións do 31 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.

Clases prácticas: Revisión nos aspectos técnicos, formais, históricos, estilísticos ou artísticos no traballo realizado polo alumno/a ao longo da semana. Esta revisión farase presencial, e no suposto de que por normativa covid, sexa non presencial, farase polos medios telemáticos que mellor se adapten ao alumnado en cada caso. Terase en conta o establecido nas instrucións do 8 de setembro de 2021, da Secretaría Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.

Traballo persoal: Pescuda de información, análise, dixitación ou memorización dos novos traballos musicais. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demais recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Profundización no traballo realizado coa axuda de novas tecnoloxías.

Audicións: Presentación en público do repertorio do curso e presenza como oínte nas audicións do Departamento de Vento metal. Cada alumno/a deberá interpretar un programa dunha duración de 20 minutos (+/- 5 minutos). A audición coincidirá co final do cuadrimestre en calendario proposto pola Xefatura de estudos.

No suposto de que por normativa covid, sexa non presencial, farase polos medios telemáticos que mellor se adapten ao alumnado en cada caso. Terase en conta o establecido nas instrucións do 8 de setembro de 2021, da Secretaría Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.

TIPO DE ACTIVIDADE		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso	
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII
Presencial, semipresencial ou telemática	Clases prácticas	24	24	24	24	24	24	24	24
	Audicións	4	4	4	4	4	4	4	4
	Titorías	2	2	2	2	2	2	2	2
Non presenciais	Traballo persoal	240	240	240	240	270	270	270	330
Total de horas cuadrimestrais		270	270	270	270	300	300	300	360

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continua)			
CONTINUA	CRITERIOS	PONDER	COMPETENCIAS

FERRAMENTAS		ACIÓN	AVALIADAS
Traballo persoal	Nivel de concreción de recursos traballados segundo as referencias básicas dispostas no apartado 8 da presente Guía docente. Mostrar nos exercicios técnicos, nos estudos dos métodos e nas obras do repertorio solista, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos e obras a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos e a súa aprendizaxe.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas das programadas, cunha interpretación mínima de 15 minutos de duración. Mostrar nas obras a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria obras do repertorio solista programados.	30%	TODAS
Exame	Mostrar nos estudos a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria estudos dos métodos programados. Mostrar no exame un mínimo de 6 estudos dos programados no curso e cuatrimestre. Mostrar fluidez e comprensión na lectura a primeira vista.	20%	TODAS

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso suceda, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.

AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame	Mostrar nos exercicios técnicos e nos estudos dos métodos programados no curso, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Mostrar no exame un mínimo de 12 estudos dos programados no curso e cuatrimestre. Mostrar fluidez e comprensión na lectura a primeira vista.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas das programadas, cunha interpretación mínima de 15 minutos de duración. Mostrar nas obras do repertorio solista a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria obras do repertorio solista ou estudos dos métodos programados.	50%	TODAS

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e gravación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará a gravación ao titor ao rematar a retransmisión.

EXTRAORDINARIA

EXTRAORDINARIA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame	Mostrar nos exercicios técnicos e nos estudos dos métodos programados no curso, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar nos estudos a capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Mostrar no exame un mínimo de 12 estudos dos programados no curso e cuatrimestre. Mostrar fluidez e comprensión na lectura a primeira vista.	50%	TODAS
Audición	Interpretar publicamente obras solistas das programadas, cunha interpretación mínima de 15 minutos de duración. Mostrar nas obras do repertorio solista a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente. Interpretar de memoria obras do repertorio solista ou estudos dos métodos programados.	50%	TODAS

No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado fará as audicións e exames correspondentes dunha maneira de retransmisión en directo e gravación audiovisual simultánea das partes instrumentais solista. O alumnado enviará a gravación ao titor ao rematar a retransmisión.

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberán cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

O material e traballo específico que se desenvolverá na clase nos diferentes cursos será o seguinte:

TROMPETA I:

VIZZUTTI, A.: 1º volume

ARBAN, J.B.: Estudos característicos (1 - 7)

BRANDT, V. Estudos característicos. (1 - 6)

BRANDT, V.: Concerto nº 1 e Concert piece nº 2

ARBAN, J.B.: Fantasías e Variacións (dúas fantasías)

NERUDA, J.B.G.: Concerto para trompeta en Mib

HUBEAU, J.: Sonata para trompeta y piano

KENANN: Sonate for trumpet and piano

STEVENS, H. Sonate for trumpet and piano

TROMPETA II:

VIZZUTTI, A.: 1º volume

ARBAN, J.B.: Estudos característicos (8-14)

HINDEMITH, P.: Sonata

ARBAN, J.B.: Fantasías e Variacións (Dúas fantasías)

NERUDA, J.B.G.: Concerto para trompeta en Mib

CHAVANNE, H.: Estudios Característicos (7 - 12)

BOZZA, E.: Rustiques

BRANDT, V.: Concerto nº 1

BRANDT, V.: Concertpiece

CHARLIER, T.: Solo de concours

TOMASI, H.: Triptique

STEVENS, H. Sonate for trumpet and piano

KENANN: Sonate for trumpet and piano

TROMPETA III:

CHARLIER, T.: Estudos característicos (1 - 6)

CAFFARELLI, R.: Estudos (1 - 8)

PONCHIELLI, A.: Concerto

ALBINONI, T.: Concerto in BbM

PESKIN, W. Concerto Cminor

BOEHME, O: Concerto

HUMMEL, J. N.: Concerto

TROMPETA IV:

CHARLIER, T.: Estudos característicos (7 - 12)

CAFFARELLI, R.: Estudos (9 - 16)

MARTINU: Sonatina

BOHME, O: Concerto

PLOG, A.: Sonata

HUMMEL, J. N.: Concerto

STEVENS, H.: Sonata

PESKIN, W. Concerto C minor

TROMPETA V:

CHARLIER, T.: Estudos característicos (13 - 18)

BOEHME, O. 24 Melodic studies. (seis estudos)

STEVENS, H.: Sonata

CHAYNES, C.: Concerto

JOLIVET, A.: Concertino

HAYDN, J.: Concerto

ALBINONI, T. Concerto en Sib Mayor Op. 7 N° 3

TROMPETA VI:

CHARLIER, T.: Estudios característicos (19 - 24)

BOEHME, O. 24 Melodic studies. (seis estudos)

STEVENS, H.: Sonata

TELEMANN, G.Ph.: Concerto

BRANDT, V.: Orchestral etudes

ALBINONI, T. Concerto en Sib Mayor Op. 7 N° 3

TROMPETA VII:

CHARLIER, T.: Estudios característicos (25 - 30)

TOMASI, H.: Concerto

BITCH, M.: Estudios (catro estudos)

TELEMANN, G.Ph.: Concerto in D

PLOG, A.: Postcards

HAYDN, J.: Concerto

ALBINONI, T. Concerto en Sib Mayor Op. 7 N° 3

TROMPETA VIII:

CHARLIER, T.: Estudios característicos (31 - 36)

BITSCH, M.: Estudios (catro estudos)

TOMASI, H.: Concerto

DESENCLOS, A.: Incantation, Thrène et Danse

MARCELLO, B.: Concerto en Rem

CAMPO, F.: Times

STEVENS, H.: Sonata

HAYDN, J.: Concerto

TELEMANN, G. Ph. concerto in D

ALBINONI, T. Concerto en Sib Mayor Op. 7 N° 3

* **Observacións:** os estudos e obras aquí marcados poden ser cambiados por outros de nivel similar, previa solicitude do alumnado e co visto bo do titor

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

ROSEN, Charles: O estilo clásico: Haydn, mozart, Beethoven. Madrid: Alianza Música, 1986

COPLAND, Aaron: Como estudar a música. Madrid: fondo de cultura económica de España, 1994

BENNET, Roy: Una breve historia de música

DESCHAUSSEÉS, Monique: El intérprete y la música. Madrid: Rialp, 1998

ZARZO, V.: La trompa. Madrid: Alianza Música, 1986

CORTOT, Alfred: Curso de interpretación. Buenos Aires: Ricordi, 1934

FARKAS, Philip: El arte de tocar los metales

HARRISON, Sidney: Como apreciar a música. Madrid: Edaf, 1984

Programación Docente de TROMPETA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro e 171/2016 do 24 de novembro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA		PEDAGOXÍA E DIDÁCTICA INSTRUMENTAL								
ESPECIALIDADE	INTERPRETACIÓN						ITINERARIO	TROMPETA		
CARÁCTER	B) Obrigatoria						TIPO DE CLASES	Colectiva		
DEPARTAMENTO	Vento Metal						XEFE/A DO DEPARTAMENTO	Juan Carlos Díaz Álvarez		
CURSOS	1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA	David Fernández Rodríguez
CUADRIMESTRE	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase semanais	1
ETCS/ CUADRIMESTRE							3		Idiomas	
DOCENTES	NOME E APELIDOS				MAIL/TEL/WEB				TITORÍA	
	David Fernández Rodríguez				davidfernandez@csmvigo.com				Martes de 13:30 a 14:30 Mércores de 13:30 a 14:30	

2. Descritor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Preparación para a práctica docente. Desenvolvemento da capacidade de transmisión dos coñecementos adquiridos. Estudo das estratexias e recursos didácticos necesarios para a docencia.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os requeridos na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A través da práctica interpretativa do instrumento conséguese integrar e poñer en práctica aspectos musicais e teóricos presentes nos estudos de música superiores, colaborando ao desenvolvemento da capacidade analítica, do coñecemento do repertorio do propio instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
TRANSVERSAIS	T1, T2, T3, T4, T8, T15
XERAIS	X5, X10, X19, X24, X25, X26
ESPECÍFICAS	EI6

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS RELACIONADAS
1. Coñecer a orixe e evolución dos diversos sistemas pedagóxicos.	T2, T4, X10, X24, EI6
2. Ser conscientes da importancia do traballo individual e adquirir as técnicas de estudo necesarias que permitan a autonomía no traballo e a valoración do mesmo.	T1, T4, X10, X24, EI6
3. Estudar evolución da metodoloxía dos instrumentos de Vento-Metal nas distintas épocas.	T4, T8, X10, X25, EI6
4. Coñecer a lexislación actual que regula o ensino musical.	T4, T15, X19, X26, EI6
5. Investigar a metodoloxía e pedagogía no ámbito do ensino actual	T4, T15, X5, X19, EI6

4. Contidos

TEMAS	DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
1. Coñecemento da orixe e evolución dos diversos sistemas pedagóxicos	1.1 Estudo do orixe dos sistemas pedagóxicos mais importantes 1.2 Estudo da evolución dos sistemas pedagóxicos	2
2. Estudo da evolución da metodoloxía dos instrumentos de Vento-Metal nas distintas épocas	2.1 Estudo dos diferentes aspectos metodolóxicos de cada país 2.2 Estudo da evolución pedagóxica do ensino dos instrumentos de Vento-Metal 2.3 Estudo da evolución metodolóxica na historia dos instrumentos de Vento-Metal	2

3. Investigación da metodoloxía y pedagogía no ámbito do ensino actual	3.1 Coñecemento da pedagogía y metodoloxía actual no ámbito de Galicia 3.2 Coñecemento da pedagogía actual no ámbito nacional 3.3 Coñecemento da pedagogía actual en distintos países	2
4. Coñecemento da lexislación actual que regula o ensino musical	4.1. Estudo das leis e reais decretos que rexen os ensinos musicais 4.2. Lexislación no ámbito dos conservatorios de música	3
5. Programacións didácticas	5.1. Coñecemento das programacións didácticas dos Conservatorios de Galicia 5.2. Elaboración dunha programación didáctica	4
6. Unidades didácticas	6.1. Coñecemento das unidades didácticas 6.2. Elaboración dunha unidade didáctica	3
Total de sesións por cuadrimestre		16

5. Metodoloxía e Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE E DESCRICIÓN	HORAS PRESENCIAIS	HORAS NON PRESENCIAIS	TOTAL HORAS
Avaliación inicial: Realízase nas primeiras sesións do curso de acordo co establecido nas instrucións do 31 de xullo de 2020, da Dirección Xeral de Educación, formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento das ensinanzas de réxime especial para o curso 2023-2024.			
Clases prácticas: Trátase de actividades encamiñadas a explicación dos contidos técnicos e métodos a practicar nas diferentes sesións, e tamén as actividades de explicación dos libros y fontes coas que traballaremos. Exposición y explicación dos contidos por parte do docente. Instrucións sobre fontes de información para o estudo da literatura.	16		
Traballos: Traballos a presentar polo alumno/a da materia e propostos polo profesor. Elaboración dunha programación didáctica segundo as instrucións do profesor. Elaboración dunha unidade didáctica segundo as instrucións do profesor.	2		
Traballo persoal: Tempo de investigación de información adicional ao traballo de aula propostos polo profesor. Tempo de elaboración dos traballos propostos polo profesor.		72	
Total de horas cuadrimestrais			90

6. Avaliación

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
ORDINARIA			
AVALIACIÓN ORDINARIA (Con avaliación continúa)			
CONTINUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Clases prácticas	Atención, comprensión e participación na clase. Realizar tarefas sobre a familia instrumental e a súa evolución didáctica ao longo da historia e de diferentes estilos musicais, así como as distintas escolas do instrumento e innovacións acontecidas. Mostrar o coñecemento das características referidas ás diferentes escolas de vento-metal dende o barroco ata a actualidade.	40%	TODAS
Traballo académico	Elaboración dunha programación didáctica de grado elemental e medio da especialidade de trompeta dun conservatorio de Galicia. Elaboración dunha unidade didáctica elixida polo alumno e que garde relación coa programación didáctica presentada.	60%	TODAS
*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continúa. Cando iso suceda, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.			
No suposto de que o tipo de actividade docente sexa telemática, o alumnado disporá da posibilidade de realizar os exames da materia de maneira telemática a través dos diversos medios de retransmisión en directo, gravación audiovisual, envío de tarefas a través de correo electrónico, ou test na plataforma Moodle ou similar.			
AVALIACIÓN ALTERNATIVA (*Para alumnado con perda da Avaliación continúa)			
ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
	Ver avaliación extraordinaria		
EXTRAORDINARIA			
EXTRAORDINARIA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			

Exame escrito	1. Demostrar os coñecementos relativos á orixe e evolución dos sistemas pedagóxicos. 2. Demostrar o coñecemento das características metodolóxicas do ensino da trompeta. Demostrar o coñecemento da pedagogía e metodoloxía no ámbito de Galicia. 3. Coñecemento da lexislación vixente referida ao ensino da trompeta nos conservatorios.	40%	TODAS
Traballo académico	Presentación dunha programación didáctica de grado elemental e medio da especialidade de trompeta dun conservatorio de Galicia. Presentación dunha unidade didáctica elixida polo alumno e que garde relación coa programación didáctica presentada.	60%	TODAS

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

7. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRICIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberánse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

8. Bibliografía, materiais e documentos

BOURGUE, D.: A trompa. Madrid: alianza Música, 1986

ZARZO, V.: Estudo analítico da literatura de trompa

ZARZO, V.: Grandes trompistas do pasado

ZARZO, V.: Escolas de trompa

CEBRIÁ, P., ORTEGA, R.J., FERNÁNDEZ, J.E.: A clase colectiva para instrumentos de vento. Fundamentos básicos para a súa programación, orientación e avaliación. Mundimúsica Garijo. Madrid 1996

ESCRIBANO, A.: Aprender a ensinar, fundamentos de didáctica xeral. Universidade de Castela A Mancha. Cuenca 2008

JURADO, J.: Guía para a programación didáctica e as unidades didácticas. Dos Acordes

LOZANO, J.: Bases psicolóxicas e deseño curricular para o grado elemental de música.

MICHELS, U.: Atlas de Música. alianza música, 1992.

Lexislación dos conservatorios de Galicia

Programación Docente de TROMPETA

Ensinanzas Superiores de Música Título superior de música (ensinanzas reguladas polo Decreto 163/2015, do 29 de outubro)

1. Identificación e contextualización

DISCIPLINA											REPERTORIO ORQUESTAL E INSTRUMENTOS AFÍNS (I – VI)										
ESPECIALIDADE		Interpretación								ITINERARIO		Trompeta									
CARÁCTER		Obrigatoria								TIPO DE CLASES		Individual									
DEPARTAMENTO		Vento metal								XEFE/A DO DEPARTAMENTO		Juan Carlos Díaz Álvarez									
CURSOS		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		COORDINADOR/A DA DISCIPLINA		Javier Viceiro-Filgueira									
CUADRIMESTRE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	Horas de clase		1									
ETCS/ CUADRIMESTRE		3	3	3	3	3,5	3,5			Observacións											
DOCENTES		NOME E APELIDOS					MAIL/TEL/WEB					TITORÍA									
		Javier Viceiro-Filgueira					javiceiro@csmvigo.com					Ver documento de tutorías									

2. Descriptor e competencias

Ver lista e descrición de competencias no anexo II do decreto 163/2015 (DOG do 16 de novembro de 2015)/171/2016

DESCRITOR	Estudo e práctica da literatura orquestral. Afondamento, de ser o caso, dos roles de cada instrumento dentro da sección. Desenvolvemento, de ser o caso, das capacidades técnicas e expresivas dos instrumentos afíns. Estudo da práctica dos instrumentos afíns, de ser o caso, no repertorio orquestral.
COÑECEMENTOS PREVIOS	Os precisados na proba de acceso ao grao superior, e para cuadrimestres diferentes ao primeiro, coñecementos e habilidades adquiridas do cuadrimestre anterior.
RELACIÓN CON OUTRAS DISCIPLINAS	A través da práctica interpretativa do instrumento conséguese integrar e poñer en práctica aspectos musicais e teóricos presentes nos estudos de música superiores, colaborando ao desenvolvemento da capacidade analítica, do coñecemento do repertorio do propio instrumento e da evolución estilística dos diferentes períodos da historia da música.
TRANSVERSAIS	T1, T3, T6, T9, T13, T15
XERAIS	X3, X6, X8, X10, X11, X15
ESPECÍFICAS	EI1, EI2, EI3, EI4, EI5, EI8, EI9, EI10

3. Obxectivos

DESCRIPCIÓN	COMPETENCIAS
Expresarse con sensibilidade musical e estética para interpretar e gozar da música das diferentes épocas e estilos, e para enriquecer as súas posibilidades de comunicación e de realización persoal.	T1, T3, T6, T13, X3, X6, X8, X15, EI1, EI2, EI3
Ser conscientes da importancia do traballo individual e adquirir as técnicas de estudo necesarias que permitan a autonomía no traballo e a valoración do mesmo.	T1, T2, T6, T13, X6, X8, X15, EI2, EI3, EI8
Interpretar, analizar e valorar de xeito crítico a calidade da música en relación cos seus valores intrínsecos.	T1, T6, T13, X3, X10, X11, EI1, EI4, EI10
Aplicar os coñecementos harmónicos, formais e históricos para obter unha interpretación artística de calidade.	T3, T13, X8, X10, X11, EI4, EI10
Ter a disposición necesaria para saber integrarse nun grupo como un membro máis do mesmo ou para actuar como responsable do conxunto. Actuar en público con autocontrol, dominio da memoria e capacidade comunicativa.	T13, X8, EI3, EI5, EI9
Apreciar a importancia da música como linguaxe artística e medio de expresión cultural dos pobos e das persoas.	T3, T6, X3, X10, EI4

Habitarse a escoitar música para formar a súa cultura musical e establecer un concepto estético que lles permita fundamentar e desenvolver os propios criterios interpretativos.	T13, T15, X3, X8, X10, E14
Elaborar criterios persoais e razoados sobre cuestións estéticas que lle permitan cumprir coa súa responsabilidade como intérprete.	T1, T3, T15, X8, X10, X11, X15, E18

4. Contidos

TEMAS		DESCRITOR SUBTEMAS	SESIÓNS
I	Estudo da transposición (principalmente dende a trompeta en do) para re, mi bemol, mi, fa, la, si bemol e si.	Practica da transposición (principalmente dende a trompeta en do) para re, mi bemol, mi, fa, la, si e si bemol sobre estudos específicos de transposición.	12 (40 minutos)
II	Estudo de obras representativas do repertorio sinfónico universal e operístico cunha especial relevancia da trompeta.	Estudo da literatura de trompeta do repertorio sinfónico universal e operístico, tanto en pasaxes a só como <i>tutti</i> dende o Barroco ata o século XXI. A trompeta nas sinfonías de Tchaikovsky e os compositores do Grupo dos Cinco Rusos. A trompeta na produción operística de Wagner e Richard Strauss. A trompeta nas sinfonías de Bruckner e Mahler. O fiscorno e a corneta no repertorio de banda e de orquestra. As sinfonías de Shostakovich.	4 (30 minutos)
III	Aplicación dos coñecementos musicais e técnicos da trompeta na execución do repertorio sinfónico universal e operístico.	As grandes orquestras de tódolos tempos e os seus trompetistas na produción musical de toda a Historia da Música. A escritura para trompeta natural barroca e a súa interpretación na actualidade a través da moderna trompeta <i>piccolo</i> . A escritura para corneta dos compositores do século XIX e XX: Berlioz, Franck, Prokofiev, Stravinsky, etc.	4 (30 minutos)
IV	Audición e estudo do repertorio sinfónico universal e operístico dende a análise e a comprensión de diferentes versións de grandes intérpretes.	As grandes orquestras de tódolos tempos e os seus trompetistas na produción musical de toda a historia da música referida á trompeta. Preparación de extractos orquestrais tendo en conta a execución pública tanto nunha audición como dentro da Orquestra. A trompeta e a corneta nas sinfonías de Tchaikovsky e os compositores do Grupo dos Cinco Rusos. A trompeta na produción operística de Wagner e Richard Strauss. A trompeta nas sinfonías de Bruckner e Mahler. O fiscorno na banda e na orquestra.	12 (20 minutos)
V	Preparación das probas de ingreso precisadas para o acceso ao mercado laboral en orquestras ou bandas sinfónicas profesionais.	Proceso de preparación para afrontar unha proba de trompeta para orquestra profesional.	2
Total de sesións por cuadrimestre			16

5. Planificación Docente

TIPO DE ACTIVIDADE		1.º curso		2.º curso		3.º curso		4.º curso		OBSERVACIÓNS
		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
Presencial, semi-presencial ou telemática	Clases prácticas	15	15	15	15	15	15			Este tipo de actividade con carácter de pre-relación, adaptarase en función da situación determinada polas autoridades en cada momento do curso.
	Avaliación	1	1	1	1	1	1			
	Titorías	1	1	1	1	1	1			
Non presenciais	Traballo persoal	75	75	75	75	88	88			
Total de horas cuadrimestrais		90	90	90	90	105	105			

6. Descritores de Planificación

TIPO DE ACTIVIDADE	DESCRIPCIÓN DA METODOLOXÍA
Avaliación inicial	Realizarse nas primeiras sesións do curso para comprobar cal será o punto de partida do alumnado.
Clases prácticas	Revisión nos aspectos técnicos, formais, históricos, estilísticos ou artísticos no traballo realizado polo alumn@ ao longo da semana do repertorio orquestral de trompeta. Esta revisión farase presencial, e no suposto de que sexa non presencial, farase da maneira telemática que mellor se adapte ao alumnado en cada caso.
Traballo de aula	Pescuda de información e análise do repertorio orquestral dende unha visión histórica e estética. Revisión do tempo, fraseo, dinámicas, ornamentación, articulación, carácter e demais recursos musicais en base á súa análise e ás fontes documentais. Afondamento no traballo realizado coa axuda de novas tecnoloxías. En cada cuadrimestre deberanse traballar no mínimo 6 estudos de transposición e 6 extractos orquestrais.
Avaliación	Presentación en público do repertorio do curso nos exames do Departamento de vento-metal. Cada alumno deberá interpretar un programa de 6 extractos orquestrais. A audición coincidirá co final do cuadrimestre en calendario proposto pola Xefatura de estudos. No suposto de que sexa non presencial, farase da maneira telemática que mellor se adapte ao alumnado en cada caso.

7. Avaliación

ORDINARIA

CONTÍNUA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Traballo persoal e de aula	Mostrar no repertorio orquestral de trompeta, a capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar capacidade de resolución de problemas técnicos e interpretativos e a súa aprendizaxe.	50%	T1, T3, T6, T9, T13, T15, X3, X6, X8, X10, X11, X15, E1, E2, E3, E4, E5, E8, E9, E10
Exame	Interpretar en público obras do repertorio orquestral programadas, cunha presentación mínima de 6 extractos. Mostrar capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación a autonomía necesaria de acordo cos criterios do estilo correspondente.	50%	T1, T3, T6, T9, T13, T15, X3, X6, X8, X10, X11, X15, E1, E2, E3, E4, E5, E8, E9, E10

*As faltas de asistencia (3 faltas a clases de Cámara / Conxunto ou 4 faltas no resto das disciplinas) suporán a perda do dereito á avaliación continua. Cando iso aconteza, o profesor da disciplina actuará segundo o protocolo establecido.

ALTERNATIVA	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
FERRAMENTAS			
Exame	Interpretar en público obras do repertorio orquestral programadas, cunha presentación mínima de 12 extractos. Mostrar capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente.	100%	T1, T3, T6, T9, T13, T15, X3, X6, X8, X10, X11, X15, E1, E2, E3, E4, E5, E8, E9, E10

EXTRAORDINARIA

FERRAMENTAS	CRITERIOS	PONDERACIÓN	COMPETENCIAS AVALIADAS
Exame	Interpretar en público obras do repertorio orquestral programadas, cunha presentación mínima de 12 extractos. Mostrar capacidade de dominio na execución sen desligar os aspectos técnicos dos musicais. Demostrar na interpretación unha autonomía necesaria e de acordo cos criterios do estilo correspondente.	100%	T1, T3, T6, T9, T13, T15, X3, X6, X8, X10, X11, X15, E1, E2, E3, E4, E5, E8, E9, E10

ERASMUS

Os/as alumnos/as oficiais que participen en programas de intercambio internacional, deberán aportar unha certificación dos créditos realizados e a cualificación obtida no centro de destino. En caso contrario deberán examinarse dos contidos establecidos para esta materia igual que os restantes alumnos/as oficiais. Si os contidos cursados no centro de destino non se corresponden cos desta programación, o departamento decidirá a forma de avaliar os contidos non realizados ou non superados.

Os/as alumnos/as estranxeiros, participantes en programas de intercambio internacional, serán avaliados igual que os alumnos/as oficiais. No caso de non realizar un curso ou semestre completo, recibirán unha avaliación informativa e unha acreditación das horas lectivas realizadas.

8. Alumnado con necesidades educativas especiais

DESCRIPCIÓN	CRITERIOS E PAUTAS
No marco do establecido no Real decreto lexislativo 1/2013, do 29 de novembro, polo que se aproba o texto refundido da Lei xeral de dereitos das persoas con discapacidade e da súa inclusión social, deberanse cumprir as disposicións vixentes en materia de promoción da accesibilidade.	Aqueles que estableza a Consellería competente en materia de Educación.

9. Bibliografía, materiais e documentos

REFERENCIAS BÁSICAS

En cada cuadrimestre deberanse traballar no mínimo 6 estudos e 6 extractos orquestrais.

+ Estudos:

M. Bordogni: *Vingt-quatre vocalises* (Ed. Leduc)

E. Sachse: *One hundred studies for trumpet* (Ed. Schirmer)

+ Metodoloxía específica para extractos orquestrais:

Orchester Probespiel for Trumpet (Ed. Peters)

Essential orchestral excerpts for trumpet (Hickman Music Editions)

Orchestral excerpts (Ed. International Music Company)

The Orchestra Musician's CD-ROM Library vol. I -XII

+ Revistas:

Brass Bulletin

International Trumpet Guild Press

Webs de referencia:

www.imslp.org

www.spotify.com

www.musicscore.hut2.ru

www.naxos.com

Material específico:

Afinador, metrónomo, sordinas, etc.

REFERENCIAS COMPLEMENTARIAS

Bate, Philip. 1966. The trumpet and the trombone. An outline of their history, development and construction. New York: Norton & Company.

Bevan, Clifford. 1978. The tuba family. Londres: Faber & Faber.

Erfp, Hermann. 2009. Tratado de Instrumentación y del Arte de la Instrumentación. Baiona, Pontevedra: Dos Acordes S. L.

Fischer, Henry George. 1984. The renaissance sackbut ant ist use today. New York: The Meriden Gravure Company.

Grout, Donald J., y Claude V. Palisca. 2001. Historia de la música occidental. Madrid: Alianza editorial.

Koehler, Elisa. 2015. A dictionary for the modern trumpet player. Lanham, Maryland: Rowman & Littlefield.

Mason, J. Kent. 1977. The tuba hand book. Toronto: Sonante Publications.

Philips, Harvey, y William Winkle. 1992. The art of tuba and euphonium. Miami: Summy-Birchard Inc.

Piston, Walter. 1984. Orquestación. Madrid: Real Musical Editores.

Sachs, Curt. 1947. Historia universal de los instrumentos musicales. Buenos Aires: Ediciones Centurion.

Tarr, Edward. 1988. The trumpet. London: B.T. Batsford Ltd.

Tarr, Edward. 2003. East meets west: the Russian trumpet tradition from the time of Peter the Great to the October Revolution, with a lexicon of trumpeters active in Russia from the seventeenth century to the twentieth. New York: Pendragon Press.

Tarr, Edward. 1996. «The genesis of the French trumpet school». Hochschule der Künste Bern Forschung: 316-327.

Tarr, Edward. 1993. «The romantic trumpet. Part one». Historic brass society journal: 213-261.

Tarr, Edward. 1994. «The romantic trumpet. Part two». Historic brass society journal: 110-215.

Tranchefort, François-René, y André Lischke. 2008. Guía de la música sinfónica. Madrid: Alianza música.

Wallace, John, y Alexander McGrattan. 2011. The trumpet. Padstow, Cornwall: Yale University Press.

Wigness, Robert. 1978. The soloistic use of the trombone in Eighteenth-Century Vienna. Bulle, Suiza: Editions Bim.

Wolff, Christoph. 2008. Johann Sebastian Bach. El músico sabio. Barcelona: Ediciones Robinbook.

10. Observacións

Será aplicable a esta Programación Docente a lexislación vixente así como as normas que a regulan.